

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF
UGYVED.SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája.

A sirok fényüzése.

— Halottak napi elmélkedés. —

(V. L.) Minden halottak napján két érzelm hullám ütközik az emberben. Az egyik a megindító, a megható, a tiszta kegyelet forrásából fakadó érzés, melynek jól esik látni a temetők sirhantjain felgyuló mécsket, az emberek bánatos, komor hangulatát, a temetőnek koszorus díszét, a másik érzelm már kellemetlen: a kegyeletnek vásári sceneriája, a reklamkegyelet, mely egyre bántóbban és egyre hivalgóbban hirdeti az átlagos ember közönséges színvonalát, kicsinyes gögjét és stréber ostobaságát. Mert mit tagadjuk, a temetők fényüzésében szinte több az állás, mint a valóság. Nem látjuk-e, hogy a tisztelt házasság, akinek szerencséje, hogy tovább él, mint az örökéletbe költözött hitvese, — akkora vásári zajt üt halottak napján az ő hivalgó kegyeletéből és olyan krokodilus könnyeket tud eresztetni, — az ember nem hisz a szemének, nem hisz a fülének. Hiszen a zokogó hitves, míg az örökéletbe nem költözött, itt élt vele e szomorú sárteknél, nem tett egyebet, mint csörölt-pörölt, zsörtölődött, sőt egész házi zenebonát cselekedett hitess párjával, ki most, benépesedvén a te-

mető, oly hangosan sirat és színes mécsvilágok százait, drága virágok egész halmazát szórja a hideg hantra, ahol már nem fáj semmi. Mi ez, a multnak vezeklése? Bünbocsánat, megalázkodás vagy inkább a parvenü ostoba gögje, aki hivalkodni akar és a maga temetői fényüzésével mintha mondaná:

— Ezt csináljátok utánam!...

És nem is volna semmi hiba, ha a hivalkodásnak ez a felszólítása a közszánalom és némileg a guny özönében fulladna el, vagyis képletes kifejezés nélkül, ha egy bolond százat nem csinálna. Csakhogy csinál. Nekünk végzetünk, hogy minden ünnepünk, tehát a legtisztább is, a halottak napi kegyelet e szent ünnepe, anyagi romlásunk okozója legyen. Mert az. Mert mi minden téren a fényüzést utánozzuk és a hazug disztinkción van, hogy nem is kegyelet, ha azt a hatást nem éri el, melyet nem bírnak meg, melytől megy erőnkön. Szóval a temetői luxus terén is felvesszük a versenyt és éppen olyan becsvágya a nőnek, hogy az ő kegyelet halottjának a sirhantja legyen annyira díszes, mint X-é, mint Y-é, — mint a hogy becsvágya, hogy kalapja éppen olyan prölkös és kocsagos legyen, mint X-néé, akivel egymás pukkasztására, a kávéházban együtt osonnánznak, de külön-külön szapulják egymást.

Nagy kár volna bennünket félreérteni! Valljuk, igaz lélekkel valljuk, hogy nincs nemesebb, sem kegyeletesebb és emberibb dolog, minthogy szeretteink nyugovó helyén egy napon, a halottak napján, felgyújtjuk a mécsket és kegyeletünk virágait méla borongással, imádságos ajkkal letesszük. Nagyon gyöngéd, nagyon mélységes szívből született meg ez a szép gondolat és örök dicsérete az emberiségnek, hogy a halottak napi szép szokás nem ment ki a divatból. A mi szavunk az igaz kegyelet, a tiszta forrásból fakadt bánat nagy érzelmeit nem érinti: ami hirlapi zokszónk a talmi kegyeletnek, a temetői reklámos fényüzésnek az álkegyeletnek és a feltünni vágyás szomorúan megválasztott alkalmazójának szól.

Akik a gyász igaz érzelmeit hordozzák és a tiszta bánat kegyeletét viszik könnyező szemükben: Oh, engedjétek be a temető kapuján, de bár akadna korbácsos ember, aki az álkegyelet, a feltünni vágyás hiúságával a temetőbe igyekvőt visszakergtetné: Ez a hely nem a hiúságok vására.

Csak egy virágszálat! — Hangzik országszerte és ha oly sok virágszálat adnának az élőhalottaknak életük megváltására, népszanatóriumok létesítésére, amennyinek elvonása szinte meg se látszanék e napokban a temető sir-

Háborus levelek.

— Fővárosi tudósítónktól. —

III.

— A háboru varázsa. — A döntő ütközet. —
Mikor lesz vége a háborúnak?

A háboru addig nem szűnik meg az emberekre varázssal lenni, míg csodálatosnak látnak benne; amíg be nem látják, mennyire közönséges dolog az.

Wilde Oszkár.

Testileg lezűllött, lelkileg megégett cinikus angol genie csodálatosan tudott néhány szóban nagy igazságokat mondani. Az ő fentebbi idézete valósággal vezércikk és csak abban különbözik az átlagos vezércikkektől, hogy néhány szóból áll és mégis többet mond, mint sok hosszú vezércikk. Csak nézzük például ezt a balkáni háborút! Megtisztítva csodálatos varázsától, ez a dolog mégis csak egy kis betöréses lopás, melyben a tolvaj nem általja vért is ontani. Csak nem akarjuk a komitácsi és balkáni bandák hadviselését rendes hadjáratnak látni és tisztelni. Elvégre a crnagocoknak is a maguk szempontjából igazuk van: A fekete hegyek országa kősziklából áll és ezen még a kecske is vékonyan legel. Már most megalakul a nemzeti inszégosztató bizottság, amelyet a helyi nyelvjárás komitácsiának keresztelt. Ennek

a bizottságnak fejlett erejű tagjai vannak és kézimunkától ékes tüszőük meg van rakva pisztolyokkal és mordályokkal. Mikor már a kecskék is elfogynak ebben az országban, akkor a komitácsi megkezdik működésüket, betörnek a jámbor törökre, elragadják tehénét, kecskéjét, pénzecskéjét, — s ha aztán a török, javai védelmében, a komitácsiat angyal törökösén ellátja: megszületik a mohamedánok féktelen vérengzésének vészkiáltása az európai sajtóban és a Balkán félszigeti elnyomott keresztények kinszenvedésének panasza betölti a világot. Gondoskodik erről az orosz is és pénzeli ez alarmi hírekért az európai nagy sajtót — de mi magyarok gondolkozzunk a törökökről embersegesebben. Elvégre nincs mit tagadnunk, hogy ez a lehanyatlott vitéz nemzet valami 300 esztendeig uralkodott mirajtunk. És ha a független magyarnak minden rabigája fáj, ellehet képzelnünk hogy a török uralom sem volt neki kedves! De bizonyos dolog, hogy a másik véleményét, hitét, szokását és nyelvét tisztelő ur nem adódott, mint a török. Meg vagyunk irva ami okirattárunkban, mekkora nagy szabadelvűséggel viseltetett a török a meghódított magyarok hite, nyelve és szokása iránt. Hiszen éppen ez a mondjuk nembánomsága hozza magával, hogy vitézi tetteinek semmi maradandó eredménye nincs: Nem tud pacifikálni. Ha tudott volna, ezek az inci-finci népecskék, akik rávetették most magukat, régen a Szalem Alej-

kumot viszonzóznák. Lett volna csak a török olyan, mint régen a római, vagy mint jelenleg az angol, hogy vas eréllyel írta a nemzeti hajtásokat, ott, ahol a lábát megvetette, — egységes, nagy világhódító nemzet maradt volna a török.

Ha pedig ezt így elhiszük, — micsoda értelme van az európai sajtót betöltő sírasnak a mohamedánok keresztény üldözéseiről? Nincs annak semmi alapja. A török nem a jámbor keresztényt agyabugyalja el, vagy szükség szerint lövi hasba, hanem a tolvajt, aki minden ok nélkül ráront és javait rabolja. Egész bizonyosak lehetünk abban, hogy a komitácsi bandák állandó betörései nem az elfojtott imádság bosszuállása volt, hanem közönséges betöréses lopás.

És mégis Petár király, Ferdinánd cár, Nikita mester és a kis görögység György névre hallgató ura hadi kiáltványában a szent háborút proklamálja. Az üldözött keresztény testvérekért megy a játék és ami a törököt égő gyűlölettel töltheti el aljas ellenségei iránt, az az, hogy hazug jelszavakkal bontanak zászlót és megtevesztik Európát. Mert hát ez a flegmatikusnak vélt faj érzelmi szálakon alakítja lelkivilágát. Azt hiszi a jámbor, hogy az európai közvélemény segít vagy árthat nekik. Semmit sem segít, semmit sem árthat. Itt begombolkozott üzleti felek vannak és a boltosok nagyok és kicsik. Nagy az angol, az orosz, ezek a nagy

hantjain: az lenne csak az igaz kegyelet és ez a virágszál lenne a legfényesebben beszélő kegyeletünk igaz voltáról, emberszeretetünkről, nemzeti érzésünkről, de sőt halottaink mélyeséges meggyászolásáról is.

Vajha a temetők halottaknapján ünnepén a sirra tett minden koszorúból hiányoznék egy hervadó virágszál, a hervadó élet megmentésére: az lenne csak a temetőnek mindannyiunk által dicsért legnagyobb fényűzése. Mert bizvást mondhatjuk, hogy akármilyen embermészárlás lesz a Balkánon, nem fog annyi ember elesni, amennyi nálunk évente tüdővészben elpusztul. Nyolcvanezer ember megmentéséért kiáltják oda: Ha csak egy virágszál! — ismert jelégét. Oh, értsd meg szíves olvasó és küld el kegyelednek halottaidért való megszentelt vámját!

Az új adótörvények.

Közi: Nagy Zoltán.

3. A tőkekamat és járadékadó.

A tőkekamat- és járadékadóról szóló 1909. évi VII. t.-cikknek s az ezt módosító 1912. évi LIII. t.-cikknek a tőkekamat és járadékadóra vonatkozó intézkedései eltérnek az eddigi törvényes rendelkezésektől a következőkben.

Tőkekamatadó alá tartoznak a nyilvános számadású vállalatok tulajdonában lévő adóköteles kölcsönkötvények, elsőbbségi kötvények és záloglevelek kamatai is, mert ezek a kamatok a vállalati adó alá eső nyereségből levonhatók.

Tőkekamatadó alá nem tartoznak a kölcsöntőknek nem tekinthető olyan követelésekből eredő kamatok, amely követelések más adónem alá eső tárgyaknak a hitelezőnél már adó alá vont hozadékából származnak. Ilyenek a haszonbérhátralékok, mezőgazdasági termékek vételárhátraléka stb.

Adómentesek a kegyes célokra (tem-

plom felszerelésre, keresztek, temetkezési helyek stb fentartására) rendelt alapok kamatjövödelme.

Adómentes az állami, megyei és községi tisztviselők által letett óvadékok után az állam, a megye, vagy a község által fizetett kamat.

Adómentes a községeknek a földadó alá nem eső területek használatáért fizetett jövödelme, vámszedési, vásártartási, helypénzszedési, kövezetvámszedési és egyéb közszolgáltatási jelleggel bíró jövödelme, a tulajdonjog elismerése címén fizetett jövödelme s a vadászati jog hasznából folyó jövödelme. Ez utóbbinak mintájára adómentesnek kell lenni a halászati jogból eredő jövödelmek is, ha az szintén a község közigazgatási céljaira fordítatik.

A jövödelem beigazolt megszűnése esetén az adó a fél kérelmére törölendő. A kérvény beadása határidőhöz kötve nincsen, de visszaható törlés öt éven túl nem terjedhet.

Az adóalapból levonható az adótárggyal összekötött, magánjogi címen alapuló milder teher, mely a jövödelem összegét kevesebbit, haszonbéréknél a karban tartási költség. Csakis ugyanazon év terhei vonhatók le, a tehertöbblet a következő évre nem vihető át.

A tőkekamat- és járadékadó általában 5%.

Csak 2% azonban a nő által élvezett tartásdíjak után, a felmenő rokonok által a lemenőknek vagy fordítva fizetett járadék, az após vagy anyós által s a testvérnek fizetett járadék után, a katonai házassági óvadékok után s a gyámpénztárak által összesítve kezelt tőkék kamatai után.

7% a papi tizedkárptólás után.

10% a kölcsönkötvények és záloglevelek kamatai után, a külföldi értékpapirokból származó kamatok és osztalékok után s a nem cégjegyzett leszámítolók és üzerek kamatjövödelme után.

A vallomások tőkekamat és járadék alá eső haszonbérékről ott nyújtandók be, ahol az adótárgy fekszik. Minden más eset-

ben ott, ahol az adóköteles fél lakik vagy székel. Külföldiek jövödelme ott, ahol a belföldi adós lakik.

Ha a fél vallomást nem adott, a pénzügyigazgatóság állítja ki.

A nyilvános számadású vállalatok értékpapirjaik kamatairól nem vallomást, hanem kimutatást adnak, amely a kereseti adó vallomáshoz csatoltatik.

A községi és városi közegek kötelesek a fél kívánságára a vallomási ív kiállításánál díjtalanul segédkezni, illetőleg a vallomást a fél nevében kitölteni. A vallomási ívet a fél az elüljárásnál veszi át, azoknak azonban, akik az előző évben meg voltak már adóztatva, hivatalból kézbesítendő vallomási ív.

A vallomás beadásáról kívánatra elismervény adandó.

A pótkivetéseket a pénzügyigazgatóság végzésileg teljesíti.

Aki vallomását az előirt határidő alatt be nem adja, vagy abból adóköteles tárgyakat kihagy, a megállapított adó 5 százalékat, aki a pénzügyigazgatóság e tárgyban részére kézbesített felhívásának tesz eleget, további 25 százalékat fizeti pótlék gyanánt.

Pótkivetés esetén az 5% pótléket minden esetben kivetik.

Telekkönyvi bejegyzéssel biztosított jövödelem után addig fizetendő az adó, míg a bejegyzés fennáll. Ha azonban a fél nyugtával, törlési engedéllyel, vagy más hiteles okmányon tudja igazolni a követelés megszűnését, a bejegyzés törlése nélkül is megszűnik az adókötelezettség. Ha a fél az adós kihallgatását kéri, az elrendelendő s az adós jegyzőkönyvi nyilatkozata a követelés megszűnésének igazolására szintén elfogadandó.

Ha a fél a csőd vagy peres eljárás befejeztével az adóköteles jövödelmet vagy annak egy részét megkapta, köteles 15 nap alatt vallomást adni.

Az új törvényben a 630 koronán aluli jövödelem esetére a régi törvényben biztosított adómentesség nem fordul elő.

Jegyzőgyűlés.

— Az alispán és főjegyző ünneplése. —

A Vármegyei Községi Jegyző-Egyesület október hó 27-én délelőtt a megye székházában rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a betegsége miatt távollevő Szegedy László tiszakürti főjegyző, egyesületi elnök helyett Rónay Béla jászkiséri főjegyző elnökölt.

A tartalmas tárgysorozat letárgyalása után a jegyzői kar dr. Küry Albert alispánhoz vonult tiszteletgésre. Chiozny Ferenc beszenyszögi jegyző mondotta az üdvözlő beszédet, melyre az alispán meleg hangon válaszolt. Az alispántól a tisztelgő küldöttség dr. Cseh József vármegyei főjegyzőhöz vonult, akihez Nagy Zoltán kunszentmártoni jegyző, egyesületi főjegyző intézett üdvözlő beszédet.

A tisztelgések befejeztével a Nemzeti Szálloda éttermébe mentek a jegyzők az alispán és dr. Cseh József vármegyei főjegyző tiszteletére rendezett bankettre. Az első szónok Bakos Gyula törökszentmiklósi főjegyző volt, a ki szépen átgondolt beszédében az ünnepeket éltette.

Dr. Küry Albert alispán a tőle megszokott ékes szózással magas színvonalon álló tartalmas beszédében a jegyzők köz-

alkusok ezek rángatják odalent a hadviselő feleket. A kis szatócok pedig a harcoló felek, de akik ebből az üzletből szintén ki akarják venni a maguk részét. Mert üzlet az egész. Az üzletnél pedig nincs rokonszenv meg ellenszenv, csak — haszon.

Döntő ütközet! Hányszor olvastuk ezt lapjainkban. Szinte mosolyogjuk, hogy milyen pokolian határozott értesítése van a pesti lapoknak, szinte órára megmondja, mikor lesz Várnánál, meg Drinápolynál a döntő ütközet, sőt már azt is olvastuk, hogy a kis hatalmak seregű Aja Szófia mecsetére Konstantinápolyban melyik délnek 12 órájában tüzi ki a lobogót.

Már pedig tiszta sor, hogy akármilyen lármával és hírlapi nyilvánossággal visel valamely nemzet háborút, még ha ezt a nemzetet szerbnek hívják is, — azt legkevésbé kötik az újságírók orrára, hogy mikor fogják vinni a döntő ütközetet. Azért szíves olvasóm, ne higgy a háborus hírlapi tudósítóknak, még ha börszék is remegtet meg, még ha Londonon keresztül is jön. Mert minden egyes híradásnak üzleti érdeke, értéke lehet. És nemde különös, hogy mikor a drinápolyi csata eldőlt, a budapesti közúti vasút részvényei esnek, vagy emelkednek.

Az ördög tudja, hogy mi köze van a budapesti mézshabarc részvénytársaság értékpapirjainak a prisztinai szerb csatához. Pedig van valami összefüggés, mert az ördögbe is,

miért kell a budapesti habarc-részvényeknek esni ezekre az inci-finci kis csaták hírére.

Mivel magáról a döntő csatákról szóló újság bejelentésekről az a véleményem van, hogy azok nagy része a szerkesztőségi asztaloknál döntődik el és határozatik meg; csak nem vágom magam alatt a fát, hogy ezek után magam induljak jóslásba és jövöndöljem meg, mikor lesz vége a háborúnak?

De minden polgári szem odasandít, hogy ez a háboru nem tarthat soká. A hadat üzenő felek anyagi ereje fog rövidesen kimerülni és lehetetlennek gondoljuk, hogy az európai pénzügyi piacra a problematikus értékű dinárookra nagyobb értékű kölcsön szerezhető legyen. Talán még döntő ütközet sem lesz és a nagyhatalmak lefújják a kis háborút és hazamennek a vitézek.

.... Egykor pedig guzslícárok danája vonja be ezt a kis piszkos betöréses kísérletet a költészet himporával. Kétségkívül itt is hősi katona módra estek el emberek, ezeknek hősi vitézségét a legendák köde veszi majd körül, avagy a pásztortüzek mellett születő népdal... Még ha erre gondolunk, némi kis lelki megnyugulás vesz erőt rajtunk és nem arra... a mit a diplomacia körmönfontossága összeravasz-kodik: azt a költészet virággal övezi és csuf voltát eltakarja.

... Istenem, hányszor megismétlődhetett már a történelemnek ilyen hazugsága! V. L.

jogi helyzetét fejtegette. Konstatálta, hogy huszonöt év alatt, mint a mely idő óta ő a közigazgatási pályán működik, teljesen kicserélődött a jegyzői kar, a községi közigazgatás élén ma már szakképzett jegyzők állanak. Méltányolja a jegyzők erkölcsi és anyagi helyzetük javítását célzó törekvéseit, azt a részéről is a legmesszebb menő jóakarattal tőle telhetőleg támogatja, a jegyzőket élteti és arra üríti poharát, hogy minden jogos kívánságuk minél előbb teljesedésbe menjen.

A nagy tetszéssel fogadott szép beszéd után dr. Cseh József, vármegyei főjegyző emelkedett szólásra és bensőséges hangon a jegyzők családjait éltette.

Beszélt még Kumsay Béla szolnoki jegyző, aki az alispánt, Árvay Károly szajoli jegyző, a ki jegyzők betegsége miatt távollévő elnökét, Szegedy Lászlót éltette, végül Rónay Béla jászkiséri és Mészáros János tiszaszentimrei főjegyző. Az ünnepi lakoma a késő délutáni órákban az alispán és a megyei főjegyző zajos éltetésével végződött.

Hirek.

Kunszentmárton, november 3.

— **Tiszaföldvári lelkész — New-Yorkban.** Tiszaföldvállról írják lapunknak, hogy a református országos konvent az újonnan szervezett newyorki református segédlelkései állásra Nagy Ferenc tiszaföldvári segédlelkéset nevezte ki, ki e hó elején utazik Amerikába állását elfoglalni. A nagy-képzettségű, kitűnő fiatal pap távozását nagyon sajnálják a tiszaföldváriak, az amerikai magyarok pedig örülhetnek, mert Nagy Ferencben kitűnő papot nyertek.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A járási főszolgabíró szigorú rendeletet intézett a községi előljáróságához a vasárnapi munkaszünet megtartása tárgyában. Tapasztalja, hogy vasárnaponként alig szünetel a munka, mindenféle terményt hordanak az emberek kocsin, szekéren és a kézimunka is javában folyik. Ez pedig meg nem engedhető. Azért felhívja az előljáróságot, hogy ügyeljen a munkaszünet megtartására és az ellene vétőket jelentse be hozzá megbüntetés végett.

— **Lámpák a kocsikon.** Bizony a mi vidékünkön eddig nem volt divatban, hogy a kocsikra lámpást is tegyenek, mikor sötét az éj. Nagy luxus volna az, mely csak Pestre való. Megelégszik a mi magyarunk azzal is, ha néha napján, egy pár lámpa ég az utcákon. Pedig rengeteg baj, szerencsétlenség származik abból, hogy a kocsikra este lámpákat nem tesznek. A nagy sötétben egymásnak hajtának, összetörnek a rudak, a lovak megsérülnek és nem ritka eset, mikor a kocsiiban ülők az árokba fordulnak. A járási főszolgabíró most ezen a bajon akar segíteni. Rendeletet intézett az előljáróságához, hogy hívják fel a kocsitulajdonosokat, miszerint kocsijukra este és éjjel, ha munkában vannak, lámpát tegyenek és ez ellen vétőket jelentsek be hozzá. Kívánjuk, hogy sikere legyen ennek a rendeletnek, mely hivatva van utját állni a szerencsétlenségeknek.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Némedy Gyula az elmúlt héten tette le az ügyvédi vizsgát sikerrel a budapesti ügyvéd vizsgáló bizottság előtt. Dr. Némedy Szegeden nyitott irodát. Melegen üdvözljük a fiatal ügyvédet.

— **Törvényszék Szentesen.** A szentesieknek régi sérelmük, hogy törvényszékük nincsen. Törvény rendeli, hogy a megyei székhelyek kivétel nélkül törvényszékekkel látandók el. Csongrád megye székhelyén, Szentesen, még nincsen törvényszék. A szentesiek már többször indítottak mozgalmat törvényszék felállítására, de törekvéseik eddig hiábavalóknak bizonyultak. Eddig azzal csendesítették el a szentesieket, hogy a szegedi törvényszék kettéválasztása már közeli dolog s akkor megkapják a törvényszéket. A szegedi törvényszék kettéválasztását azonban a külön Szeged megye szervezésének kellene megelőznie. Ezt már megunták várni a szentesiek s a szentesi törvényszék felállítása érdekében most újabb eljárást indítottak. A szentesiek értesülése szerint mozgalmuk az illetékes hivatalos körökben kedvező fogadtatásra talált. A szentesi törvényszék hatásköre a szentesi, csongrádi, kunszentmártoni és orosházi járásbírók területére terjedne ki.

— **Halálozás.** Tóth János földbirtokos, községi képviselő folyó hó 1-én 34 éves korában, hirtelen elhunyt. Az életerős ifjú nagyon kevés ideig betegeskedett, azonban a betegség erőt vett az életerős testen és egy szép élet hajnalán sirba döntötte. A szép nagy családból csak ketten maradtak édes anyjával, egymásnak és egymásért éltek rajongó szeretetben. Látták egymásután elhalni szeretteiket és az édesanyját csak az vigasztalta, hogy van még egy fia, ki öregségére gyámolója, gondozója lesz. A sors azonban ezt nem akarta így. Az utolsó fiú is elköltözött az Alkotóhoz, itt hagyva egyedül a bánatos, szomorú édes jó anyát. Tóth János temetése ma délután lesz a családi házból, honnan a felső temetőben, a családi sírboltban helyezik el örök nyugalomra. — Áldás és béke poraira.

— **Ifjúsági egyesület alakítása.** Az A. M. K. E. szolnoki vezetősége felhívta a kunszentmártoni előljáróságot, hogy a tanítószággal karöltve ifjúsági egyesület alakítson az A. M. K. E. kebelében. Amint értesülünk, az egyesület hamarosan megalakul és ifjainknak nemsokára módjukba fog állni, hogy ismereteiket gazdasági, társadalmi és mindenféle kulturális dolgokban gyarapítsák.

— **Eljegyzés.** M. Kovács István kunszentmártoni földbirtokos eljegyezte Kiss Annuskát, Kiss Pál földbirtokos leányát.

— **Mulatság.** A Községi Olvasókör november 17-én saját helyiségében táncmulatságot rendez.

— **Kanyaró.** Kunszentmártonban a kanyaró nagy mértékben fellépett, a hatóság az összes iskolákat bezáratta. Eddig 60 megbetegedés történt.

— **Országos vásárunk** a jövő vasárnap lesz megtartva. Vészmentes helyről mindenféle jószág felhajtható. Ez a vásár már az új vásártéren lesz megtartva.

— **Negyedik omnibuszjárat.** Körülbelül öt esztendeje, hogy a kunszentmárton—csépai omnibusz megindult, a melyet mindjárt az öcsödi követett. A múlt hóban aztán megindult a kunszentmárton—tiszakürti is. Most pedig Oberna István adott be kérvényt a főszolgabíróhoz, hogy engedje meg neki, hogy omnibuszával Kunszentmárton és Tiszasas között (Csépan keresztül) naponta közlekedhessen.

— **Apá és lánya.** Zsidó Flórián és lánya Róza, megtámadták az uton Babos Annát és 8 napon belül gyógyuló sebet ejtettek rajta. Babos Anna feljelentette őket a csendőrségnél.

— Gazdasági egyesületek tevékenysége a többtermelés érdekében.

Gazdasági egyesületeink körében élénk mozgalom indult meg mindenfelé a több termelés érdekében. Az egyik tenyészállatot oszt ki a másik műtrágyázási kísérleteket végeztet, egy szóval mindenik teljesíti kötelességét a nép jobb gazdálkodása érdekében. Miután pedig éppen a műtrágyák segélyével lehet legkisebb befektetéssel, legkevesebb fáradsággal, legjelentékenyebben fokozni a termésátlagokat, különösen a műtrágyák megismertetése és terjesztése érdekében működik több gazdasági egyesület. Így a Temes megyei és a Torontál megyei gazdasági egyesületek nagyobb mennyiségű, ingyen műtrágyát osztottak ki kísérletezésekre kúsgazdák között; ezenkívül pedig a Torontál és szatmármegyei gazdasági egyesületek összes községeiben szakelődőket küldenek ki a tél folyamán, akik a népek megmagyarázzák a műtrágyák lényegét, hasznát s rámutatnak arra, miként kell a műtrágyaféleségeket alkalmazni s minő haszon várható alkalmazásukból. Örömmel látjuk a gazdasági egyesületek ezt a tevékenységét.

— **Képzelt rablótámadás.** Herunter Kálmán kalaposné és Bíró Dezső szövész jelentették a csendőrségnek, hogy vasárnap éjjel, a turai vásárról hazajövet, rablók levették Herunter Kálmánné a saroglyában levő ládáját s azt a benne levő 180 korona árulással együtt ellopták. A csendőrség megindította a nyomozást és megtalálták a ládát a benne levő kalapokkal egy major alatt, de a pénz már hiányzott. A vallomások során kiderült, hogy a kocsin ülők elaludtak és elvesztették a ládát s csak valami lövésekre ébredtek fel. Észrevették, hogy hiányzik a láda és a lövésekkel kapcsolatosan rablótámadást sejtettek.

— **Rendőri hírek.** Pálkás István béres Fazekas Gáspárnénál szolgál. Az ismert kis betörő, Nyilas János belopódzott az istállóba és a ládájából kilopott 4 korona és 40 fillér készpénzt. — Nédó Katalin vadházasságban élt Nédó Andrásval és ellopta 12 korona értékű fülbevalóját. Nédó Katalin a csendőrségnél bevallotta tettét. — Doba János Árvai Jánosnál lakott és a mikor elköltözött, magával vitte Árvainak a kályháját és egy vödört. A csendőrség az ügyet átadta a kir. járásbírósnak. — Egyik korcsmában együtt mulatott Ráadás Tóth Márton és Zsidó János. Zsidó egy késsel hadonászva, megszurta Tóth Márton karját, kinek sérülése súlyos. — Besnics Józsefné szűl. Horváth Anna a házigazdájának, Hegedűs Kálmánnak a zárt ajtóját felnyitotta és hat zsák csöves kukoricát elloptott és a pincében elrejtette. A házigazda feljelentése folytán a csendőrök nyomozni kezdtek és megtalálták a kukoricát a pincében. — Cs. Molnár Ferenc temetkezési vállalkozó raktárában az égő asztali lámpát véletlenül felborította. Az égő lámpa nem aludt el, hanem meggyuladt tőle 300 korona értékű sirkoszu. A csendőrség gondatlanságból okozott tűz miatt feljelentést adott be Molnár ellen.

— **Öngyilkossági kísérletek.** Az emberek néha megszelesednek, nyomorultnak, léhának tartják az életet és azt egy megdöntetlen pillanatban elakarják dobni maguktól. Az elmúlt héten két ember akart megválni az élettől. Bézi Sándor tiszakürti lakos egy napon vérző kézzel állított be az orvoshoz, panaszkodva neki, hogy a revolver véletlenül elsült a kezében. Az orvos bekötyözte sebeit, lelkére kötve neki, hogy ezután ne játszon a revolverrel, mert komolyabb baja is származhatik. Az ismerősök azonban azt híresztelik, hogy Bézi öngyilkos

akart lenni, mert nagyon el volt keseredve a világ mostohasága ellen és egy önfeladott pillanatban magára sütötte a revolvert, de a golyó csak a kezét érte. — A másik öngyilkosságot Polner Zoltán csépai lakos akarta elkövetni. A korcsmákban annyi „jó“ új bort szedett magába, hogy teljesen berugva érkezett haza. Minthogy nem a legszivesebben fogadták hozzátartozói, részeg állapotában elhatározta, hogy most már azért is öngyilkos lesz. Elővette revolverét, fejéhez illesztette és azt elsütötte. Keze azonban ép úgy inogott, mint a lába, így a golyó csak horzsolta a fejbőrét. Az ijedségen kívül más baja nem lett. Azonnal fogadalmat is tett, hogy sem józanul, sem pedig részegen nem követ el többet öngyilkosságot.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: F. Kis Sándor megvette Barna M. István ingatlanát 2600 koronáért. Lázi Mária megvette Bózsó Pál beltelkét 300 koronáért. Gál Mátyás és neje megvették F. Molnár István beltelkét 1000 koronáért. Talmácsi Balázs megvette Szabó István földjét 4800 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1912 október 26-tól, november 2-ig **születtek:** Dávid Ilona, Kukkonka Julianna, F. Szabó József, Kis F. József, Réti Péter, Textórisz Ilona Anna, Szirom Julianna, Berta László, Zónai Márton, Veres Piroška, Ambruzs Ilona. — **Házasságot kötöttek:** Halász Péter és Réti Ilona, Benke Péter Pál és Csomán Julianna, Balla Pál és Cservák Rozália. — **Elhaltak:** Tégeny Mária 14 hónapos, Balog József 63 éves.

Mit

főz ma? Ez a háziasszony legnagyobb gondja. A legügyesebb háziasszony is gyakran zavarba jön ennél a kérdésnél. Ilyenkor jó ha kéznél van a «Háztartás Könyvtára», de hasznos akkor is, ha meg akarom tudni, hogy mit is

főzsek

olyat, ami izletes, olcsó és egészséges. A Háztartás Könyvtára most megjelent 20 pompás kötetét mindenki ingyen kapja meg, aki legalább félévre hat koronával előfizet a «Háztartásra». Ne halassza

holnapra

a magyar asszonyok e kiváló közleményének a megrendelését, hanem még ma kérjen ingyenes mutatószámot a «Háztartás» kiadóhivatalától, Budapest VI., Eötvös-utca 36.

Herczog József

Király- (Zsinór) utca 419. szám alatti

sarok háza

mely 3 padolt szobát, konyhát, speizot, kamrát, pincét, folyosót és szép kertet foglal magában

szabadkézből örökáron eladó.

Fekvésénél és az új vásártérhez való közelségénél fogva igen alkalmas üzlet vagy vendéglő helyiségnek.

Értekezhetni lehet Herczog József fogasztási adókezelővel.

Jó forgalmu

italmérészi üzlet

házzal együtt örökáron eladó vagy itcésnek kiadó.

Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Mindennap állandó kapható a

szarvasi Pletenik-féle virsli.

Egy pár nagy főve 24 fill. Egy pár kicsi főve, tormával és kenyérrrel, 20 fill.

Szafaládé 10 fillér.

Szalonna, disznósajt, kolbász és pácolt halak állandóan raktáron a legfrissebb állapotban.

Rum, cognak, likőr.

Gyomorhaj, sápadtság és gyermekágyban levőknek erősítőszernak melegen ajánlom

Lecithin-gyógycognakot

tüdőbetegeknek

Emmocvelle ásványvizet.

Mézédes

Almería ringlót-szőlő

és mindenféle friss fűszerárak

a legolesóbban kaphatók

Tóth Károlynál

Kunszentmártonban.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel hozom tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy

cipész-üzletemet,

mely hosszú ideig az Ipartestület bérházában volt elhelyezve, folyó év szeptember hó 1-től

Bethlen-utca 1108. sz. alá

(saját ház) Zsárta Mihály szomszédságában helyeztem át. — Minden szakmában vágó munkákat, úgy mint eddig, ezután is kifogástalan kivitelben és jutányos árban állítok elő. Személyes, vagy levélbeli megbízásokra bárkinek is készséggel rendelkezésre állok. — **Raktárban nagy választék férfi, női és gyermek cipőkben. Javításokat mérsékelt ár mellett vállalom.**

Köszönöm a nagyközönség eddigi szives pártfogását s kérem azt jövőben is.

Tisztelettel

GAÁL ISTVÁN, cipész.

Szelevényen

19. számú házam és magtáram haszonbérbe kiadó.

Alkalmas hely gabona, bor, liszt, élelemkereskedésnek, esetleg **vendéglőnek**. **Magtáram** pedig **malomnak** igen alkalmas, miután közvetlen a Körös partján van és a **községben még malom nincs**, jövedelmezősége biztos. Cim: **Fölföldy Mihály**, »Népbank« pénztárosa, Szeged.

Levélpapírok

csinos dobozokban,

névnyomással

1 korona 60 fillértől kezdve

kaphatók

WOLF DEZSŐ

könyvnyomdájában.

385/1912. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kunszentmártoni kir. járásbírószéknek 1912. évi V. 75/1. számú végzése következtében hivatalból képviselt Csonka Sándor javára 250 korona s jár. erejéig 1912. évi március hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok u. m.: bútörök nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kunszentmártoni kir. járásbírószék 1912. évi V. 75/1. számú végzése folytán 36 kor. 86 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Csépan végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartása **1912. évi november hó 12-ik napjának d. u. 4 órája** határidőül kitéveik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kunszentmárton, 1912. évi november hó 2. napján.

Hubay

kir. bir. végrehajtó.

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szent László fertőtlenítő

Pipere-szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrrafinomitó anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. Ára 70 fillér.

A csépai határban
29 hold 570 □-öl szántóföld,
2 hold 1300 □-öl területű szőlő
eladó.
Értekezhetnek Somodi Dezső tanitónál
Csépan, ahol az eladási feltételek is
megtudhatók.

Ujdonság a
Lecithin cognak

tápláló ereje folytán elsőrendű erősítő
gyógycognac.

A Lecithin Cognac testileg visszamaradt
egyéneknél, úgy gyermekeknél, mint felnőt-
teknél, de kivált lábadozóknban lévő gyengél-
kedőknél csodálatos hatással bír, mert a ha-
nyatló erő rövid használat után tökéletesen
helyre áll, miért is az orvosok nagyon ajánlják.

Kizárólagos egyedüli elárúsító hely
Kunszentmártonban:

Tóth Károly

fűszer- és csemege üzletében.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és
szamárköhögés ellen a
KAISER-féle

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

6100 köszönő- és hálalevel magánosoktól
és orvosoktól.

A legkülönlegesebb, legízletesebb bonbonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér.

Dobozonként 60 fillérért kapható:

Lukács Andor

gyógyszertárában, p. actér.

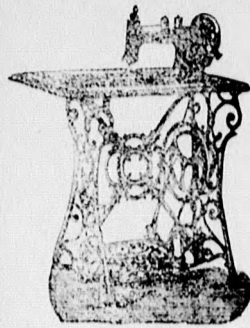
Hufler és Kalech

nap- és esernyőgyár

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. szám.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készít-
ményű **nap- és esernyőkben**. Nagy válasz-
ték valódi **francia fűzőkben**. Nagy raktár
szőrmeárukban. Javítások és áthuzatok a
legolcsóbb árak mellett elfogadtnak. Minden-
féle átalakítások elfogadtnak. Rendelések posta
útján eszközöltetnek.

Kényelmes havi vagy heti
részletfizetésre

varrógépek,
kerékpárok
és
gramofonok

Olcsó árak. Dús választékban

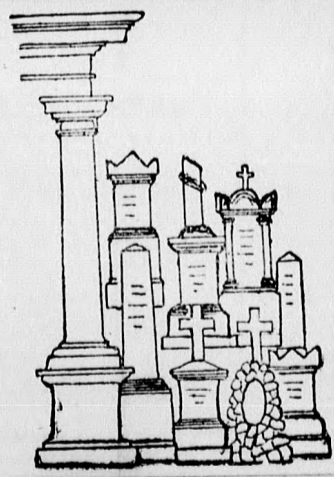
órák, ékszerek,
látszerárak és
tajtékipák

DÉVAI JENŐ

órák, ékszerész, varrógép és kerékpár
nagy raktárában

Kunszentmárton, piactér.

Sirkő-raktár és kőfaragó-telep
áthelyezés.

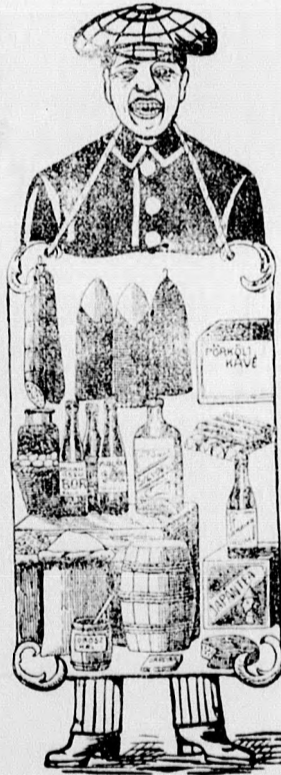
Tisztelettel értesítem Kunszent-
márton és vidéke n. é. közön-
ségét, miszerint évek óta fennálló

**sirkőraktár és
kőfaragó-telepemet**

Cseuz Kálmán és Társai mal-
mával szemben levő telkemre
helyeztem. Raktáramban gránit,
márvány és homokkő anyagból
készült sírkövek 10-2000 koro-
nára nagy választékban vannak.
Sírbotok előállítását, sírszegélyek
készítését, valamint sírköveknek
a temetőben való felállítását úgy
helyben, mint vidéken, olcsó ár-
ért végzek. Síremlékekre vévésék
és aranyozások, régi márvány-
kövek fényezését jutányos árban
elvállalom. Főtörekvés m. oda fog
irányulni, hogy munkámmal és
áraiimmal a bizalmat kiérdemeljem

Pál István

sirkőraktára és
kőfaragó-telepe
Kunszentmárton

Mindig

friss virsli,

hideg felvágottak

legfinomabb

tea, rum és

cognak

Molnár János

fűszer- és csemegekereskedésében

kapható.

Magyar gazdasági gépraktár, Szentes Rákóczi-tér
14. szám.

Értesítem a t. gazdaközönséget, hogy a legújabb gyártmányu
benzinmotorok és cséplők, kaszáló és aratógépek, ugyszintén
páncélekék, boronák, szecs kavágók, járgányok s továbbá ezek
alkatrészei

Műszaki áruk, ugymint: mázsák, furógépek, olajkannák, kulcsok, reszelők, kalapácsok,
és ehez való kellékek minden fajta géphez való zsírok szijak, manometerek, vízvezeték csapok
és mindennemű olajok, zsírok, kötelek, ponyvák nagy választékban.

Értekezhetni lehet Kunszentmártonban **BALLA N. PÉTER** urnál
Mátyás király-utca 1264. szám alatt.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri **Pusztai Ferenc** magyar gazdasági gépraktára Szentesen.

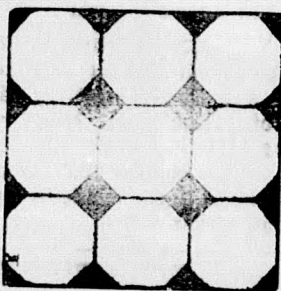
Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb
Réthy-féle pemetefü cukorkánál.
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan
Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utána-
zata van. Az eredetinek **Réthy név.**
minden darabján rajta van a
1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható.
Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Magyar és német szabásu
kész férfiruhák
legujabb divatu
női kabátok,
valamint
gyermek-ruhák
legolcsóbban beszerezhetők
Markovits Armin
szabó-üzletében
Kunszentmárton, Piac-tér.

Báli és lakodalmi
meghívókat,
névjegyeket, eljegyzési
értesítéseket, mindenféle
ipari és kereskedelmi
nyomtatványokat
a legolcsóbban készít
Wolf Dezső
könyvnyomdája
Kunszentmárton,
a gőzfürdővel szemben.

Első
minőségű **falitéglát**
és
fedélcserepet
napi áron szállit bármily
mennyiségben
**Kunszentmártoni Köz-
ségi Téglagyár.**
Ferenczy József.

Géperőre
berendezett
cementlap
készítő telep

Kunszentmártonban.

Cementlapokat,
melyek külső- és belső-kövezésekre igen alkal-
masak, **géperőre berendezett**
cementlap készítő telepemen
a legdiszesebben mintázott és sima formában
állitom elő többféle színezéssel.
Mintákat mindenki saját ízlése szerint választhat.
Az árak a lehető legolcsóbbak.
Cement eladás nagyban és kicsinyben
olcsó és jó kiszolgálás mellett.
ifj. Tomonyiczka József
építési vállalkozó és cementlap készítő
Kunszentmárton, Szapáry-u. 868—869. sz.

Női kalap divatterem megnyitás.

Tisztelettel tudatom Kunszentmárton és környéke n. é. hölgyközönségével, hogy
helyben, a zsidó templom mellett, **Deák Ferenc-utca 1235. szám** alatt
egy a mai kor igényeinek megfelelő

női kalap divattermet nyitottam.

Raktáron tartom a **legujabb divatu női kalapokat** és mindenféle hozzá-
valókat. Javításokat és átalakításokat gyorsan, pontosan és a legizlésebben esz-
közlök. — Kérem a m. t. hölgyközönséget, hogy szükségletük esetén megtisztelő
bizalmukkal kitüntetni sziveskedjenek. Kiváló tisztelettel **Silberstein T.,** divatárusnő.

Géperőre berendezett asztalos-műhely Kunszentmártonban.

Van szerencsém Kunszentmárton és környéke n. é. közönségének b. tudomására
hozni, hogy **Bethlen-utca 1136. számú házamban levő**

ASZTALOS-MŰHELYEMET géperőre ren- deztem be.

Abban a helyzetben vagyok, hogy famegmunkáló géppel, melyet kilenc lóerejű motor
hajt, a legnagyobb munkákat is a legrövidebb idő alatt a legpontosabban végezhetem.

A legjutányosabban készíték

mindennemű épület- és butormunkákat.

Kész butor mindenkor kapható.

Tisztelettel kérem a nagy közönséget, hogy ezen vállalatomban b. megrendelé-
seikkel támogatni sziveskedjenek.

Tisztelettel

PÁSZTI ALBERT

épület és butorasztalos.